

ĐHY Phm Minh Mn tr i phóng viên Jerome Boruszewski (Báo La Croix)

+HY GB Phm Minh Mn

1. Ngài có thể nói gì về mối quan hệ giữa Giáo Hội i mìn Nam Việt Nam và Chính quyền Việt Nam?

ĐHY Phm Minh Mn: Về mối quan hệ với Nhà Nước, như bài học lịch sử thời gian dĩ vãng cho biết thì mối mòn cũ là thái độ và hành vi đối đầu với dây chuyền những hậu quả đau đớn ng t o nên nên văn hoá sự chết cho mối dân tộc, tôi cũng nghĩ đi theo con đường mới Công giáo Vatican II đã mở ra, là đối thoại và hợp tác với mối thế lực văn hoá và tôn giáo, kinh tế và chính trị trong cộng đồng xã hội, trên cơ sở sự thật và công ích. Có hai vị Giáo Hoàng Gioan Phaolô II và Bênêđictô XVI đều nhắc lại con đường này cho các Giám mục Việt Nam trong những lần đi Ad Limina trong thập niên đầu của thiên niên kỷ thứ ba.

2. Ngài thấy tình hình lại của cộng đồng Công Giáo ở Việt Nam sẽ như thế nào? Điều gì làm ngài vui lòng tin? Điều gì làm ngài lo âu?

ĐHY Phm Minh Mn: Điều gì làm cho tôi vui lòng tin vào tình hình lại của cộng đồng Công giáo tại Việt Nam, là niềm tin Kitô giáo, niềm tin vào Lời Cứu Độ, là Đường dẫn đến Chân Lý tròn đầy, Tình Thương vô biên và Sự Sống đời đời. Lời được ghi lại trong Sách Thánh, Lời đâm rễ vào trong đời sống Giáo Hội, Lời nhắc nhở gieo vào nền văn hoá của các dân tộc. Lịch sử loài người xác minh chắc có Lời của Chúa Kitô Thành và Cứu Độ tiến tới qua những đời thay và thăng trầm trong lịch sử, còn mối sự khác trong đời đi qua đi, các nhân văn minh, các chế độ xã hội, những gì do trí khôn hậu hèn của con người nghĩ ra, tạo ra.

Điều gì làm cho tôi lo âu là: niềm tin đó, được biết đến bởi người trẻ, nếu không có điều kiện thế sự sáng bóng cách mạng và nâng cao kiến thức đức tin, không được nuôi dưỡng bằng Lời ban sự sống mới, đến đến sự phai mờ và suy yếu, méo mó và lệch lạc.

3. Có những vấn đề tranh chấp đối đại giữa Giáo Hội và Nhà Nước. Tại sao những vấn đề này mới ngày mới tăng thêm?

ĐHY Phm Minh Mn: C ch pháp lu t Vi t Nam sau năm 1975 đã xoá quy n t h u c a ng i dân. Tôi không rõ nh ng ng i làm đi u đó có ý gì, xây d ng m t xã h i g i là t n b và công b ng h n?... Nh ng th c t cho th y đi u đó m đ ng cho nhi u l m d ng, b t công và b t n ngày càng lan r ng trong xã h i. Nguyên nhân? Có l có nhi u. Tôi th y có m t nguyên nhân chính, đó là đi ng c chi u v i truy n th ng văn hoá cùng nh ng giá tr đ o đ c c a dân t c. N n văn hoá cùng nh ng giá tr đó t ngàn x a đ c xây trên tình nghĩa đ ng bào tôn tr ng l n nhau, t ng thân t ng tr l n nhau, ch không ph i trên h th ng quy n l c cùng b o l c lo i tr đ ng bào đ ng lo i. L ch s cho th y công cu c phát tri n m t xã h i t do và dân ch , bình đ ng và công b ng, văn minh và khoa h c, mà thi u tình nghĩa đ ng bào, thi u tình huynh đ đ i đ ng, luôn đ l i nhi u v n đ nan gi i, c n tr s phát tri n toàn di n c a con ng i và đ t n c.

4. Ng ài có đ i tho i v i chính quy n v nh ng v n đ nóng b ng đó không? N u có, ng ài nghĩ gì v cu c đ i tho i này?

ĐHY Phm Minh Mn: V v n đ đ t đ ài, tr c tình hình b t công và b t n kéo dài r ng kh p, t trong h th ng Nhà N c, cũng nh t phía các Giám m c Vi t Nam, đ u có đ ngh s a đ i lu t l . Cá nhân tôi cũng có g i ý xem l i lu t l và đ i chi u v i truy n th ng văn hoá dân t c, v i h th ng th gi i toàn c u hoá hôm nay. Hi n nay, ch a th y k t qu c th . Lý do chính có l là ch a có s th ng nh t trong h th ng Nhà N c. Đ c H ng Y Glemp, giáo ch Ba Lan, đ a vào l i khuyên c a Thánh Phaolô và kinh nghi m b n thân, có l i nh c nh là hãy kiên nh n và c u nguy n. Có l đ a vào l ch s c u đ , ông tin r ng vi c đ i m i tâm trí con ng i và liên k t m i ng i nên m t là công trình c a Chúa Thánh Th n, và con ng i c n c ng tác v i tác nhân chính.

5. Ng ài có th nói gì v s h tr mà ng ài nh n đ c t Vatican trong nh ng tranh ch p này?

ĐHY Phm Minh Mn: Vatican nh c nh chúng tôi trung thành v i đ ng l i c a Chúa và giáo hu n c a Giáo H i, tránh ch y theo l i mòn cũ, đ ng đ phe h u phái t l o cu n đi sai l ch con đ ng c u đ c a Chúa.

6. Các thành viên Dòng Chúa C u Th c a giáo x Đ c M H ng C u Giúp TP.HCM đã nói v v v c Bauxite trên Internet. Chánh văn phòng c a Toà T ng Giám M c Giáo ph n Hà N i đã nói v v v c Đ ng Chiêm r ng “chúng ta hãy c u nguy n cho đ t n c đ c th c s công b ng, dân ch và văn minh.” Ch l ng ài không nghĩ r ng ng i Công Giáo đã tr thành thành ph n đ i i p chính tr khi h bình lu n công khai nh th v nh ng v n đ nh y c m và khi h

nói công khai v dân ch trong m t đ t n c c ng s n?

ĐHY Phm Minh Mn: Tôi nghĩ r ng m i ng i trong tr ng h p nh câu h i đã nêu, đ u b chính quy n coi là ch ng đ i Nhà N c, còn chính h thì coi mình là công dân có t do và trách nhi m v a đ u tranh cho quy n làm ng i, v a góp ph n xây d ng m t xã h i công b ng, dân ch , văn minh h n...Có m t th i, ng i công giáo đã đ c d y làm công dân nh v y. T m g ng đ u tranh đ i hình th c c ng l c và b o l c c a chính quy n hi n nay cũng là bài h c cho gia đình và các t ch c xã h i noi theo.

Ngày nay, giáo hu n c a Giáo H i, đ c bi t qua Đ c Bênêđiô XVI, d y ng i công giáo tr c tiên h y tr nên ng i công giáo t t. Khi là công giáo t t thì t nhiên là công dân t t trong th i h m nay. Nh th , ng i công giáo c n quên đi bài h c cũ, và h c cùng hành bài h c m i này.

Gi i h u trách đ o và đ i, v i thi n chí h p tác xây d ng và phát tri n đ t n c, đ u có trách nhi m liên đ i t o đ i u ki n cho m i công dân h c và hành bài h c m i này. M t đ i u ki n t i c n là liên k t gia đình, nhà tr ng cùng các t ch c trong xã h i chung s c giáo đ c con ng i trong xã h i hôm nay s ng t t đ o làm ng i, con ng i s là công dân t t trong xã h i ngày mai. M t đ i u ki n t i c n khác là h th ng giáo đ c trong đ t n c không ph i ch lo truy n đ t ki n th c khoa h c k thu t, song tr c tiên là truy n đ t v a ki n th c v a k năng s ng đ o làm ng i cho th h hôm nay và ngày mai. Và đ i u ki n tiên quy t là gi i h u trách c n xác đ nh rõ n i dung cùng đ nh h ng c a môn h c s ng đ o làm ng i, và c n đ c m i ng i th ng nh t. Chu toàn nhi m v giáo đ c này, đ t n c này s xây thêm nhi u nhà tr ng đ ng th i gi m đi con s nhà tù hay tr i c i t o.

Tôi c u mong ng i tin theo Chúa, trong m i hoàn c nh, kiên v ng b c theo Chúa là Đ ng đ n đ n s s ng đ i dào, theo giáo hu n c a Giáo H i là ánh sáng c a chân lý và tình th ng. Chân lý và tình th ng c u đ c a Chúa, khi đ c con ng i đón nh n, s tr thành đ nh h ng và đ ng l c cho s phát tri n toàn di n con ng i và đ t n c. Toàn di n có nghĩa là v m i ph ng di n, văn hoá và xã h i, kinh t và chính tr , th xác và tình th n, tâm trí và lòng đ o...

Tôi c u mong cho m i ng i công giáo, trong c u nguy n cũng nh trong hành đ ng, luôn tìm và thi hành ý Chúa. Giáo hu n c a Giáo H i di n t ý Chúa mong mu n là m i ng i, c nh ng n n nhân c a b o l c, thành viên c a phe h u phái t , b c đi trong ánh sáng chân lý và tình th ng, không ph i đ tr nên ti n b hay h p th i, nh ng đ đ c phát tri n toàn di n, đ

nhân phẩm đồ c to sáng và đồ c nhìn nh n cùng tôn tr ng, đồ tr nên ch ng nhân Tin M ng c u đồ c a Chúa trong th gi i hôm nay.

7. Đồ c Ông Barnabê Nguyễn Văn Ph ng đã nói r ng “nh ng ng i làm vi c v i ĐTC c g ng theo dõi báo chí và ly tin t c Internet đồ b t đồ c tình hình Vi t Nam. Nh ng v thông tin, s v ng bóng đồ i đồ n Vatican Vi t Nam qu là m t ‘l h ng’.” Ngài có đồ ng ý nh th không? C th là, s tái p bang giao g a Vatican và Vi t Nam có th mang l i nh ng gì cho c ng đồ ng Công giáo Vi t Nam?

ĐHY Phím Minh Mân: Ch c năng truy n thông xã h i là giúp m i ng i ti p c n v i s th t tròn đ y, s th t ph n nh th c t i cách trung th c. Th c t cho th y ph ng ti n truy n thông th ng truy n cho xã h i m t n a s th t, s th t m t chi u, ho c s th t b c t xén, b bóp méo, sao cho có l i cho ng i thông tin, cho vi c tuyên truy n. Do đó vi c đồ i tho i cùng h p tác trên c s s th t và công ích, đòi h i các đồ i tác ph i th ng xuyên có m t t i ch đồ l ng nghe t nhi u phía, đồ theo dõi đồ n bi n nhi u m t, đồ hi u đồ c l i nói và cách làm t i ch có ý nghĩa gì đồ i v i s th t và công ích. Nh th , s hi n đồ n c a đồ i đồ n Vatican t i Vi t Nam s giúp cho Vatican thi hành cách có hi u qu h n nhi m v đồ ng hành v i c ng đồ ng công giáo t i Vi t Nam trên con đồ ng đồ i tho i và h p tác phát tri n toàn đồ n con ng i cùng đồ t n c Vi t Nam.

8. Ngài có mu n ĐTC Bênêđictô XVI v ng thăm Vi t Nam không? M t cu c v ng thăm nh th có th mang l i nh ng đồ i thay nào cho Giáo H i Công Giáo và cho ng i Công Giáo Vi t Nam?

ĐHY Phím Minh Mân: Sau khi Đồ c Giáo Hoàng v ng thăm Trung Đông, nhi u ng i mong Ngài đồ n v ng thăm Vi t Nam, đồ đem l i hoà khí cho vùng đồ t này, đồ th p sáng lên ni m hy v ng cho nhi u ng i.

Ngày 24.1.2010

H ng Y T ng Giám m c

+ HY GB Phím Minh Mân